

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 365/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť P. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. P. Š., P., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 280/2007 zo 17. apríla 2008 a konaním, ktoré mu predchádzalo, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2009 doručená sťažnosť P. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 280/2007 zo 17. apríla 2008 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a konaním, ktoré mu predchádzalo.

2. Sťažovateľ sa na základe podanej žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 84/2003 domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym určením úpravy priemerného zárobku rozhodného pre výpočet náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti spôsobenú pracovným úrazom. Okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 84/2003 z 5. januára 2005 konanie o časti žalovaného nároku týkajúceho sa náhrady škody za stratu na zárobku za mesiace december 2000, apríl až december 2001, za rok 2002 a za mesiace január až jún 2003 zastavil z dôvodu prekážky začatej veci podľa ustanovenia § 83 Občianskeho súdneho poriadku. Zároveň tým istým uznesením vylúčil sťažovateľom uplatnený nárok na náhradu škody za stratu na zárobku za júl až november 2000, január až marec 2001 a za obdobie od 1. júla 2003 do 30. júna 2004 na samostatné konanie, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 4 C 21/2005. Výrok okresného súdu, ktorým bolo zastavené konanie o časti nároku, bol potvrdený uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 49/05 zo 6. júla 2006.

Okresný súd v merite veci žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd rozsudkom potvrdil prvostupňový rozsudok vo veci samej, ale zároveň pripustil dovolanie na otázku, ktorým opatrením Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vznikol sťažovateľovi prvýkrát nárok na úpravu náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom, ak jeho nárok na náhradu za stratu na zárobku vznikol 12. apríla 1999. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd sťažovateľom podané dovolanie uznesením sp. zn. 4 Cdo 160/2008 14. mája 2009 odmietol z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

3. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ nenamieta porušenie svojich ústavných práv a práv garantovaných dohovorom uznesením krajského súdu, ktorým bolo právoplatne zastavené konanie o časti návrhu. Rovnako sťažovateľ nenamieta protiústavnosť uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru došlo rozsudkom krajského súdu v merite veci tým, že úprava náhrady za stratu na zárobku bola

vykonaná až po 27 mesiacoch od vzniku nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti a v porovnaní s rozsudkami všeobecných súdov v obdobných veciach bola rozsudkom krajského súdu odlišne právne posúdená otázka aplikácie ustanovenia § 1 ods. 1 in fine zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (ďalej len „zákon o úprave náhrady za stratu na zárobku“).

V zmysle dikcie citovaného ustanovenia zákona o úprave náhrady za stratu na zárobku, ak nárok na náhradu za stratu na zárobku vznikol po 31. decembri 1998, úprava sa uskutoční až za najbližšie časové obdobie nasledujúce po období, v ktorom nárok vznikol. Sťažovateľ zákonnú úpravu vykladá tak, že v prípade ak nárok na náhradu za stratu na zárobku preukázateľne vznikol 12. apríla 2009, úprava priemerného zárobku sa má uskutočniť už na základe opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 194/2000 Z. z. počínajúc od 1. júla 2000, a nie až na základe opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 235/2001 Z. z. počínajúc od 1. júla 2001, tak ako to aplikoval žalovaný a vedľajšia účastníčka.

Svoju argumentáciu opiera sťažovateľ aj o právoplatné rozsudky vydané v obdobných veciach, pričom dodáva, že právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ústavy prelína aj princíp právnej istoty (ako jeden z prvkov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy), v zmysle ktorého súdy majú v rovnakých alebo analogických situáciách rozhodovať rovnako.

4. Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 4 Co 280/2007 s tým, aby bol rozsudok krajského súdu zo 17. apríla 2008 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Napokon sa sťažovateľ domáha náhrady trov konania.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v podstate požaduje revíziu napadnutého rozsudku v merite veci, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá. Ústavný súd k tomu konštatuje, že pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil,

boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

8. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu vo svojom odôvodnení jasne a zrozumiteľne podáva výklad použitého zákona a dôvodí svoje meritórne rozhodnutie, ktorým potvrdil rozsudok prvého stupňa ako vecne správny. V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do práv sťažovateľa, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na všetky otázky, prečo krajský súd rozhodol tak, ako rozhodol. Ústavný súd dodáva, že rozsudok krajského súdu plne zodpovedá dikcii predmetného zákonného predpisu.

9. K sťažovateľom namietanej existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov ústavný súd dopĺňa, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. najvyššieho súdu. Uvedené platí za predpokladu, že nejednotné názory všeobecných súdov možno považovať za legitímne a ústavne konformné.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS

136/05). O taký prípad išlo aj v prerokovávanej veci, preto ústavný súd považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

11. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2009